

INDEX

DISPUTATIONUM AC SECTIONUM

QUAE IN HOC VOLUMINE CONTINENTUR.

DISPUTATIO I.

De pœnitentia in communi.

- Sect. I. Quæ sint ea in quibus virtus et sacramentum pœnitentia convenient. 2
Sect. II. Quibus modis differant sacramentum et virtus pœnitentiae. 4

DISPUTATIO II.

De objecto virtutis pœnitentiae.

- Sect. I. Quod sit materiale objectum virtutis pœnitentiae. 27
Sect. II. Utrum bonum opus et Deus ipse cadant sub objectum virtutis pœnitentiae. 32
Sect. III. An hæc virtus habeat proprium objectum formale, et quod illud sit. 33
Sect. IV. An hæc virtus detestetur peccata, ut rationi contraria. 37

DISPUTATIO III.

De actibus virtutis pœnitentiae in communi.

- Sect. I. Utrum actus pœnitentiae sit actus voluntatis, et quotplex. 40
Sect. II. Utrum virtus pœnitentiae habeat actus tendendi in bonum et recedendi a malo. 41
Sect. III. Utrum actus pœnitentiae absolutus sit et efficaz. 43
Sect. IV. An detestatio peccati sit actus elicitus a pœnitentia vel charitate. 45
Sect. V. Utrum actus pœnitentiae honestus sit. 48
Sect. VI. Utrum actus pœnitentiae supernaturalis sit. 50
Sect. VII. An detur aliqua pœnitentia naturalis. 55
Sect. VIII. Utrum verus pœnitentia actus esse debeat universalis de omnibus peccatis. 57
Sect. IX. Utrum actus pœnitentiae sit detestatio peccati supra omne aliud malum. 62
Sect. X. Utrum unus peccatum sit detestabilius alio. 66

DISPUTATIO IV.

De contritione secundum se.

- Sect. I. An contritio sit formalis actus pœnitentiae. 70
Sect. II. Utrum ad veram contritionem requiratur amor Dei super omnia. 72
Sect. III. Utrum propositum formale non peccandi in futurum sit de ratione contritionis, et an contritio sit unus simplex actus. 78
Sect. IV. An ad contritionem requiratur intensio. 82

- Sect. V. Utrum ad contritionem requiratur aliqua duratio. 85
Sect. VI. An contritio petat recognitatem peccatorum. 90
Sect. VII. An contritio semper gratia formetur. 95

DISPUTATIO V.

De attritione.

- Sect. I. In quo differat attritio a contritione. 99
Sect. II. Quomodo sit honesta attritio. 102
Sect. III. Utrum attritio possit fieri contritio. 107

DISPUTATIO VI.

De actu exteriori pœnitentiae.

- Sect. I. Quis sit actus proprius exterior pœnitentiae. 111
Sect. II. Quotplex sit hujusmodi actus. 119

DISPUTATIO VII.

De habitu virtutis pœnitentiae.

- Sect. I. An pœnitentia sit virtus moralis. 123
Sect. II. An pœnitentia a religione differat. 128

DISPUTATIO VIII.

De primo effectu pœnitentiae, qui est remissio peccatorum mortali.

- Sect. I. An pœnitentia tollat peccata mortalia. 131
Sect. II. An in hac vita semper sit locus pœnitentiae. 135
Sect. III. Quomodo pœnitentia remittat peccatum. 143

DISPUTATIO IX.

De necessitate pœnitentia ad hunc primum effectum remittendi peccatum mortale.

- Sect. I. De necessitate pœnitentiae ad mortalis remissionem. 150
Sect. II. Utrum de potentia absoluta possint peccata mortalia sine pœnitentia remitti. 155
Sect. III. An mortale possit sine infusione gratie remitti. 158
Sect. IV. An possit peccatum remitti sine physica mutatione peccatoris. 164

DISPUTATIO X.

De perfectione remissionis peccati mortali; quantum a pœnitentia fit.

- Sect. I. An remisso uno mortali, omnia remittantur. 181

INDEX DISPUTATIONUM ET SECTIONUM.

XI

DISPUTATIO XVIII.

De essentia sacramenti pœnitentiae.

- Sect. I. Quæ sit ejus materia remota. 382
Sect. II. An constet materia et forma sacramentali. 385
Sect. III. Ex qua materia et forma constet. 390
Sect. IV. An sit iterabile. 392
Sect. V. Sitne in illo aliquid, quod sit res et sacramentum simul. 395
Sect. VI. Sitne in illo aliquis ritus necessarius. 399

DISPUTATIO XIX.

De forma sacramenti pœnitentiae.

- Sect. I. Utrum de essentia hujus formæ sint hæc sola verba voce prolata, Absolvo te. 400
Sect. II. Quis sit sensus verborum formæ. 409
Sect. III. An possit dirigi ad personam absentem. 416

DISPUTATIO XX.

De dolore ad hoc sacramentum necessario.

- Sect. I. An hoc sacramentum faciat ex attrito contritum. 421
Sect. II. Quæ attritio necessaria sit, et sufficiat. 429
Sect. III. An ad ejus valorem sola voluntas confitendi sufficiat. 433
Sect. IV. Quis dolor sit de ejus valore. 435
Sect. V. De confessione informi ex defectu doloris. 447
Sect. VI. An in confessione de solis venialibus necessaria sit aliqua attritio. 452

DISPUTATIO XXI.

De confessione.

- Sect. I. Quis sit, et quas conditions requirat. 455
Sect. II. De auriculari confessione. 457
Sect. III. An debeat fieri voce humana. 460
Sect. IV. An debeat fieri sacerdoti presenti. 462

DISPUTATIO XXII.

De integritate confessionis.

- Sect. I. An debeat esse de omnibus mortalibus. 465
Sect. II. An omnes malitia specie distinctæ confitenda sint. 469
Sect. III. An circumstantiae non mutantes speciem sint aperiendæ. 471
Sect. IV. Quomodo singulæ circumstantiae sint de necessitate confessionis. 477
Sect. V. Utrum necesse sit numerum peccatorum distincte explicare. 484
Sect. VI. Utrum necesse sit peccata jam rite confessa dicere. 495

DISPUTATIO XXIII.

De integritate formali confessionis.

- Sect. I. An in mortis periculo sufficiat confessio non integra. 509

DISPUTATIO XII.

De remissione venialium per alia opera.

- Sect. I. De remissione venialium per sacramenta. 235
Sect. II. De remissione venialium per sacramentalia. 230

DISPUTATIO XIII.

De perfectione dicti effectus pœnitentiae.

- Sect. I. De redditu peccatorum quoad culpam per subsequens peccatum. 243
Sect. II. De redditu peccatorum quoad pœnam. 246
Sect. III. An peccata remissa virtute redeant. 256

DISPUTATIO XIV.

De effectu pœnitentiae, quoad reparanda merita desperita.

- Remittitur in librum Opusculorum. 279

DISPUTATIO XV.

De præceptis virtutis pœnitentiae.

- Sect. I. Utrum qui mortaliter peccavit teneatur sub præcepto de peccato conteri. 290
Sect. II. Sitne impœnitentia speciale peccatum. 295
Sect. III. Utrum præceptum pœnitentiae naturale sit vel positivum. 301
Sect. IV. Utrum præceptum pœnitentiae semel tantum in vita obliget. 307
Sect. V. Utrum præceptum contritionis obliget statim post commissum peccatum. 313
Sect. VI. Pro quo tempore obliget hoc pœnitentiae præceptum. 326
Sect. VII. An teneatur homo in hac vita satisfacere pro pœna temporali. 333

DISPUTATIO XVI.

De potestate clavium.

- Sect. I. An fuerit data ministris Ecclesiæ. 336
Sect. II. An sit quoad culpas vel quoad pœnas tantum. 341
Sect. III. An sit ordinis vel jurisdictionis. 346
Sect. IV. An sit clavis regni cœlorum. 357

DISPUTATIO XVII.

De institutione sacramenti pœnitentiae.

- Sect. I. An fuerit institutum a Christo ab aliis distinctum. 361
Sect. II. De necessitate illius ad remissionem mortalis post baptismum. 364
Sect. III. An sufficiat de voto. 379

DISPUTATIO XXIII.

De integritate formali confessionis.

- Sect. I. An in mortis periculo sufficiat confessio non integra. 509

Sect. II. An aliquando licet peccatum mortale in confessione omittre.	513
Sect. III. Quæ confessio sit formaliter integra.	516
Sect. IV. Quæ integritas sufficiat ad valorem confessionis.	
DISPUTATIO XXIV.	517
De ministerio confessionis in communi.	
Sect. I. Utrum minister hujus sacramenti sit sacerdos.	519
Sect. II. Utrum omnis sacerdos sit minister hujus sacramenti.	523
DISPUTATIO XXV.	
De ministro hujus sacramenti ex ordinaria potestate.	
Sect. I. Qui sint ministri ordinarii hujus sacramenti.	527
Sect. II. Quis sit proprius sacerdos.	532
DISPUTATIO XXVI.	
De ministro hujus sacramenti ex delegata potestate.	
Sect. I. Qui possint jurisdictionem delegatam dare vel recipere.	537
Sect. II. In quibus sit jurisdictione delegata.	542
Sect. III. Quam sit durabilis hac jurisdictione.	546
Sect. IV. An in articulo mortis quilibet sacerdos habeat delegatam jurisdictionem.	549
Sect. V. De jurisdictione ad absolvendum a solis veniamib.	551
Sect. VI. An sufficiat dubia vel probabilis jurisdictione.	553
DISPUTATIO XXVII.	
De facultate eligendi confessorem.	
Sect. I. Quis possit facultatem eligendi confessorem concedere.	557
Sect. II. Quibus haec facultas a jure sit concessa.	559
Sect. III. An alicui ex consuetudine concedatur haec facultas.	566
Sect. IV. Qualis debeat esse facultas eligendi confessorem.	568
DISPUTATIO XXVIII.	
De sacerdote idoneo, ut eligatur.	
Sect. I. Utrum in sacerdote requiratur bonitas, ut sit idoneus.	576
Sect. II. An requiratur scientia.	577
Sect. III. Utrum jus antiquum amplius requirat.	584
Sect. IV. Quis sit idoneus juxta Trident. Concil.	586
Sect. V. A quo sit danda approbatio.	598
Sect. VI. Cujus Episcopi approbatio necessaria sit.	597
Sect. VII. An unius Episcopi approbatio pro tota Ecclesia sufficiat.	603
Sect. VIII. An approbatio semel concessa possit revocari.	611
DISPUTATIO XXIX.	
De ministro quoad casus reservatos.	
Sect. I. An sit in Ecclesia potestas reservandi peccata.	618
Sect. II. An sola peccata, quæ habent excommunicationem annexam, reservari possint.	616
Sect. III. Utrum omnia peccata mortalia reserventur.	619
Sect. IV. An peccata possint reservari pro arbitrio superioris.	624

DISPUTATIO XXX.

De ministro directo quoad reservata.

Sect. I. Quis possit directe absolvere a reservatis.	627
Sect. II. Quis per generalem delegationem.	629
Sect. III. Utrum in casibus extraordinariis possit inferior absolvere.	634
Sect. IV. Utrum debeat superior dare facultatem subditu petenti.	693
Sect. V. An debeat superior facultatem aare absolve.	643

DISPUTATIO XXXI.

De modo absolvendi a reservatis.

Sect. I. Utrum possit superior a solis reservatis absolvere.	654
Sect. II. An inferior possit a solis non reservatis absolvere.	657
Sect. III. Quid in casu necessitatis faciendum sit.	660
Sect. IV. Absolutio superioris an reservationem tollat.	664

DISPUTATIO XXXII.

De obligationibus ministri.

Sect. I. Quis sacerdos teneatur fidelium confessiones audire.	673
Sect. II. Quomodo certus fiat de dispositione penitentis.	675
Sect. III. Quam diligentiam teneatur adhibere.	677
Sect. IV. Quid ager si paenitens ignorantiam sit in statu malo.	679
Sect. V. An debeat absolvere in opinionum diversitate.	681
Sect. VI. Quid ager, si male absolutus paenitentem.	682
Sect. VII. Utrum aliqua pena sit ipso jure imposta propter indebitam administrationem hujus sacramenti.	685

DISPUTATIO XXXIII.

De sigillo confessionis.

Sect. I. Quo jure teneatur confessor illud servare.	686
Sect. II. Ex qua confessione oriatur.	691
Sect. III. Circa quam materiam proprie versetur.	694
Sect. IV. Quas personas obligat hoc sigillum.	697
Sect. V. An confessor possit loqui cum paenitente de auditis.	699
Sect. VI. Quomodo servandum sit.	704
Sect. VII. An, et quando liceat uti notitia in confessione comparata.	706
Sect. VIII. Quæ pena propter fractionem sigilli incuratur.	710

DISPUTATIO XXXIV.

De secreto circa complicem.

Sect. I. An possit paenitens complicem aperire in confessione.	712
Sect. II. An possit revelari a paenitente propter integraliter confessionis.	713
Sect. III. An teneatur confessor servare sub sigillo peccatum illius.	720
Sect. IV. An possit confessor de licentia paenitentis corriger complicem.	724

DISPUTATIO XXXV.

De præcepto divino confessionis.

Sect. I. Utrum confessio sit de jure divino.	732
Sect. II. Quas personas obliget.	739
Sect. III. Quo tempore obliget, ut divinum est.	740

Sect. IV. Per quam confessionem impleatur hoc divinum præceptum.	745
Sect. IV. De ejus definitione, unitate, atque iteratione.	824

DISPUTATIO XXXVI.

De effectu et fine hujus sacramenti.

Sect. I. Quis sit effectus gratiae hujus sacramenti.	827
Sect. II. Quando hoc sacramentum conserat gratiae effectum.	837
Sect. III. An interdum detur sine omnibus unctionibus.	842
Sect. IV. An per iltud tribuatur corporis sanitas.	845

DISPUTATIO XXXVII.

De satisfactione secundum se.

Sect. I. An possimus consequi remissionem paenae temporalis.	765
Sect. II. Utrum ad satisfaciendum requiratur gratia viatoris.	768
Sect. III. Utrum requirat opus liberum et moraliter bonum, ad satisfaciendum factum.	771
Sect. IV. An possit fieri per opera præcepta.	773
Sect. V. An fiat per solos actus internos, vel exter nos.	774
Sect. VI. Utrum opus, per quod satisfactio fit, debet esse paenale.	775
Sect. VII. An possit fieri per ea, quæ necessario patimur.	778
Sect. VIII. Utrum ad nostram satisfactionem requiratur divina promissio et acceptatio.	781
Sect. IX. Utrum nostra satisfactio sit de condigno.	783
Sect. X. An per eam remittatur pena purgatorii.	784

DISPUTATIO XXXVIII.

De sacramentali satisfactione.

Sect. I. An sit pars necessaria hujus sacramenti.	786
Sect. II. An habeat aliquem effectum ex opere operato.	787
Sect. III. An confessor teneatur illum imponere paenitenti.	790
Sect. IV. Quam mensuram servare debeat confessor in illa imponenda.	791
Sect. V. Utrum consistat in indivisibili.	793
Sect. VI. Quæ opera sint in satisfactionem imponenda.	794
Sect. VII. An teneatur paenitens illam acceptare.	796
Sect. VIII. An implenda sit in statu gratiae.	798
Sect. IX. An sit omnino personalis.	800
Sect. X. Quis possit illam tollere, vel mutare.	802

DISPUTATIO XXXIX.

De institutione extremæ unctionis.

Sect. I. An sit in Ecclesia tale sacramentum.	807
Sect. II. An fuerit a Christo institutum.	811

DISPUTATIO XL.

De essentia sacramenti extremæ unctionis.

Sect. I. De materiis remota hujus sacramenti.	813
Sect. II. De materia proxima.	817
Sect. III. Quæ sit legitima hujus sacramenti forma.	820

DISPUTATIO XLVIII.

De suffragiis.

Sect. I. Possintne fideles ab aliis per suffragia iuvare.	936
Sect. II. Possitne verus fidelis pro alterius paenitentis suffacere.	939
Sect. III. Utrum vivis infallibiliter prosint.	946
Sect. IV. Utrum vivorum suffragia defunctis prosint.	950
Sect. V. Quibus modis prosint animabus purgatoriis.	957
Sect. VI. An prosint defunctis ex justitia.	962

DISPUTATIO XLVI.

De genere, et aceritate paenæ purgatori.

Sect. I. Utrum animæ purgatoriæ paenam damni, et sensus patiantur.	903
Sect. II. An paena sensus purgatoriæ sit a vero igne et quomodo fiat.	908
Sect. III. Quam sit acerba paena damni.	916
Sect. IV. Quam sit diuturna purgatoriæ paena.	920

DISPUTATIO XLVII.

De statu gratiae animarum purgatori.

Sect. I. An careant omni culpa.	924
Sect. II. An sint in statu merentur.	928
Sect. III. An sint certæ de sua aeterna salute.	931

Sect. VII. De conditionibus ex parte ejus, pro quo offeruntur.	967
Sect. VIII. De conditionibus requisitis ex parte offendit illa.	969
DISPUTATIO XLIX.	
De potestate concedendi indulgentias.	
Sect. I. An sit in Ecclesia.	979
Sect. II. Quam sit antiquus in Ecclesia indulgentiarum usus.	987
Sect. III. Sine ordinis, an jurisdictionis.	993
Sect. IV. Quid sit indulgentia.	996
Sect. V. Qualis sit usus indulgentiae.	1003
DISPUTATIO L.	
De effectu indulgentiarum.	
Sect. I. An extendatur ad culpae remissionem.	1005
Sect. II. Quam paenam temporalem tollat indulgentia.	1011
Sect. III. Quam paenam indulgentia remittat.	1016
Sect. IV. Quotuplex sit.	1024
Sect. V. De indulgentia partiali.	1028
DISPUTATIO LI.	
De thesauro Ecclesiae, qui per indulgentias dispensatur.	
Sect. I. Utrum in Ecclesia sit spiritualis thesaurus, qui per indulgentias dispensari valeat.	1037
Sect. II. Utrum thesaurus Ecclesiae, qui per indulgentias dispensatur, constet etiam ex satisfactionibus Sanctorum.	1040
Sect. III. Utrum indulgentiae tantum concedi possint ex thesauro Ecclesiae.	1048
Sect. IV. An Ecclesiae thesaurus solum per indulgentias dispensetur.	1056
DISPUTATIO LII.	
De fidelibus viventibus, quibus prodesse possunt indulgentiae.	
Sect. I. Utrum indulgentia solis hominibus concedi possit, et quomodo dividatur in localem, realem et personalem.	1058
Sect. II. Quae habitualis dispositio requiratur in eo, qui indulgentiam lucratur est.	1067
Sect. III. An ad indulgentiae effectum sit necessaria confessio.	1075
Sect. IV. Utrum actualis dispositio necessaria sit ad effectum indulgentiae consequendum.	1080
Sect. V. An et quomodo praestandum sit opus expressum in forma indulgentiae, ut fructus obtingatur.	1082
Sect. VI. An opus ad indulgentiam postulatum, honestum in individuo requiratur.	1086
Sect. VII. Utrum inter viventes possit indulgentia ab uno, per opus ab alio factum comparari.	1088
Sect. VIII. Utrum omnes facientes opus ad indulgentiam requisitum, statim, et æqualiter fructum ejus consequantur.	1091
Sect. IX. Utrum præter gratiam, et opus injunctum requiratur aliqua alia dispositio actualis vel habitualis ex parte recipientis indulgentiae fructum.	1095
DISPUTATIO LIII.	
De defunctis quibus indulgentiae prodesse possunt.	
Sect. I. Utrum animæ defunctorum sint capaces fructus indulgentiarum.	1098
Sect. II. Utrum indulgentiae valeant defunctis per modum absolutionis, vel tantum per modum suffragii.	1100
Sect. III. Quid sit indulgentiam concedi defunctis per modum suffragii, et quomodo ab indulgentia per modum absolutionis differat.	1103
Sect. IV. Quæ conditiones requirantur ad valorem indulgentiae pro defunctis.	1110
DISPUTATIO LIV.	
De causa finali, propter quam concedi possunt ac debent indulgentiae.	
Sect. I. Utrum ad concedendam indulgentiam necessaria sit aliqua causa finalis, quæ moveat concedentem.	1114
Sect. II. Utrum legitima causa ita sit necessaria ad indulgentiam, ut sine illa concessa, sit nulla.	1117
Sect. III. Utrum ad indulgentiae valorem requiratur causa non solum justa, sed etiam proportionata.	1124
Sect. IV. Utrum necesse sit causam indulgentiae esse publicam, seu ad commune bonum pertinere.	1132
DISPUTATIO LV.	
De causa efficiente indulgentiarum.	
Sect. I. An solus Summus Pontifex habeat divino jure potestatem concedendi indulgentias.	1137
Sect. II. Utrum inferiores sacerdotes, vel saltem Episcopi habeant jure divino potestatem concedendi indulgentias aliquibus personis vel locis.	1140
Sect. III. Utrum Episcopi possint indulgentias concedere ordinario jure humano.	1143
Sect. IV. Quid possint humano jure ordinario inferiores Prelati, aut sacerdotes circa indulgentiarum concessionem.	1152
Sect. V. Quid possint Prelati religionum circa indulgentias concedendas.	1155
Sect. VI. In quibus sit, vel esse possit potestas delegata ad indulgentias concedendas.	1160
DISPUTATIO LVI.	
De forma in concedendis indulgentiis servanda.	
Sect. I. Utrum ad indulgentiam concedendam, seu efficiendam necessaria sit aliqua forma, eaque determinata.	1162
Sect. II. Utrum indulgentiae forma stricto, vel favorabili jure interpretanda sit.	1171
Sect. III. Utrum forma indulgentiae tantum valeat, quantum sonat.	1174
DISPUTATIO LVII.	
De duratione et revocatione indulgentiae.	
Sect. I. An indulgentia sit perpetua.	1173
Sect. II. Quibus modis cessaat indulgentia.	1181

COMMENTARI

AC DISPUTATIONES

P. D. FRANCISCI SUAREZ E SOCIETATE JESU

IN TERTIAM PARTEM D. THOMÆ, A QUÆSTIONE OCTOGESIMA QUARTA USQUE AD FINEM.

CUM DISPUTATIONIBUS DE SACRAMENTIS CONFESSIONIS, ET EXTREMÆ UNCTIONIS, DE PURGATORIO, SUFFRAGIIS, ET INDULGENTIIS.

PRÆFATIO.

1. In sacramentorum tractatu et doctrina quartum locum tenet pœnitentia, ut constat ex usu Scholasticorum omnium, quem sua auctoritate confirmavit Concilium Trid., session. 14, ut omittam antiquiores Patres et Concilia, quæ superius indicavi in 3 tom. 3 partis, in initio q. 73. Hic autem ordo non fundatur in dignitate; in hac enim sacramento hoc non tenet quartum locum, sed quintum, vel fortasse sextum, ut traditur etiam 3 p., q. 65; sed fundatur in usu hujus sacramenti; nam, per se loquendo, est quartum in usu; necessario enim præcedit baptismus, ut per se notum est; deinde confirmatio et Eucharistia, cum sint sacramenta vivorum, ac per se loquendo, peccatum non supponant. Quia vero spiritualis vita in hominibus, vel frequenter amittitur, vel levioribus culpis facile maculatur, ideo post prædicta sacramenta, statim sequitur usus pœnitentiae. De qua disputant Theologi cum Magistro in 4, a d. 14 usque ad 22, etibi præcipue D. Thomas, et nonnulla 4 contra Gent., cap. 71 et 72, et in 3 part., quæst. 84, materiam hanc inchoavit, sed felici morte preventus absolvere non potuit. Antiqui etiam Patres, et qui his temporibus contra haereticos scribunt, multa de hoc sacramento tradunt, quos suis locis indicabo; et eos in summam rediget Bellarminus, 2 tomo, contr. 4, lib. 1, cap. 10. Et nonnulla notavit Pamelius, ad lib. Tertull.